

[Arne Melchior]

til, at det skulle være rigtigt. Det er det ikke. Når visse gennemgribende reformer som f. eks. socialreformen blev gennemført i en krisetid, så er det, fordi den blev udtænkt, planlagt og forberedt i en opgangsperiode. Derfor rammer det sådan, og krisetider skal såvel som gode tider være tider, hvor man kan overveje fremtiden. Det ville være dumt at lade være med det.

Men alle vidtgående nye ting har en indbygget risiko i sig, og det har dette her også. Der er forskellig opfattelse af graden og omfanget, men der er en stor risiko. Jeg vil gerne tage risici, men når jeg tager dem på andres vegne, eventuelt på et helt samfunds vegne, så vil jeg gerne have et sikkerhedsnet under – det vil gode konjunkturer være – til at kunne opfange fejl ved en ordning, så den kan rettes, inden den har lavet alt for stor skade. Når vi derimod balancerer ude på en yderkant under en lavkonjunktur, er jeg ikke beredt til på vore vælgeres, på vore borgeres og på egne vegne at løbe en sådan risiko. Derfor er det historieforfalskning at hævde, at man kan klare kriser ved at løbe store risici.

Lawaetz (FP):

Debatten var en overgang ved at løbe af sporet, så det blev en diskussion om, hvordan man skal forstå forligsaftalen. Jeg vil godt vende tilbage til emnet. Det er muligt, at arbejdsministeren er lidt skuffet over dagens debat, da han jo så pænt siger, at det var et seriøst forsøg på at få en saglig debat i gang. At det måske ikke har været interessant nok, ses af, at venstre og konservative ikke benytter deres anden runde, og jeg vil heller ikke gøre snakken lang.

Jeg vil rette et par misfortolkninger, som arbejdsministeren gjorde sig skyldig i.

Jeg talte netop om, at medarbejderne, lønmodtagerne skulle forstå, at det drejede sig om risikovillig kapital, at det altså var mere risikabelt at gå ind i den kære fællesfond, end det var at sætte pengene i banken eller i nogle statsobligationer. Der har vi misforstået hinanden – en af os i hvert fald.

Når jeg talte om, at folk flyttede, så var det ikke medarbejderpenge, de flyttede. Nej, nej. Jeg taler desværre af og til med energiske unge mennesker, der har løst billet til Amerika og Australien, fordi de ser større

muligheder dér, hvor de kan få lov at bruge deres dygtighed og tjene nogle penge; de er skuffede over det, der sker i Danmark. Det er dem, der flytter. Den anden kategori er den midaldrende mand, der er blevet træt af slæberiet og siger: jeg tager resten af pengene med mig ned til Solkysten. Det var det, jeg mente.

Man har her vel egentlig kun ændret navnet på hele foretagendet, og det bekræftes af, at LO-økonom Poul Nyrup Rasmussen siger i Opinion nr. 2, 1981:

»En start på ØD, hvis man får gennemført en obligatorisk og solidarisk ordning for overskudsdeling.«

Det er altså fuldstændig ligegyldigt, hvilket navn vi giver det. Målet står uforandret forude.

Når man betragter begrebet virksomhedsfonde, giver det heller ingen beroligelse, for der står, at den virkelige ejer af virksomhedsfonde er fællesfonden, og der står én ting mere, nemlig at halvdelen af overskuddet fra virksomhedsfondene tilfalder fællesfonden.

Hvis der er kommet noget positivt ud af debatten i dag, er det, set med mine øjne og set med mange andres øjne, at arbejdsministeren og socialdemokratiet måske har fundet ud af, at der ikke i øjeblikket er politisk flertal for indførelse af ØD. Det er i sig selv noget meget, meget positivt. Hvis vi ellers havde nogen repræsentanter for nyhedskilder – dem har vi ingen af deroppe, en sådan principdebat interesserer tilsyneladende hverken fjernsyn eller radio – hvis det kom ud til befolkningen, at der var en negativ indstilling, et negativt flertal, er det i sig selv noget positivt, for så giver det arbejdsro på det felt. Belønningen, som jeg var inde på, for at klare overenskomstforhandlingerne selv, er åbenbart, at vi nu igen skal have en lang debat om ØD. Derfor kunne der ligge noget vældig fint i, hvis det gik op for menneskeheden, at der ikke er politisk flertal herfor i øjeblikket.

Kurt Hansen (VS):

Jeg talte en del om nogle økonomiske vurderinger i mit første indlæg, og det gjorde jeg bl.a. på baggrund af, at den redegørelse, vi drøfter her, for to tredjedele vedkommende handler om en vurdering af nogle muligheder for at lave en økonomisk krisepolitik,